

Міністерство культури та інформаційної політики України
Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики»
Дніпропетровської обласної ради»

СИЛАБУС
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КЛАС АНСАМБЛЮ»
кафедра народних інструментів

Рівень вищої освіти – другий

Ступінь вищої освіти – Магістр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

Д н і п р о
2 0 2 4

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. Навчальна дисципліна «Клас ансамблю» є обов'язковим компонентом циклу професійної та практичної підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти «магістр». Актуальність предмета визначається необхідністю оволодіння знаннями з питань музичного мистецтва для застосування їх в процесі професійної ансамблево-виконавської діяльності.

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах курсу здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти формують загальні компетентності, передбачені освітньо-науковою програмою Дніпровської академії музики.

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові:

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 6. Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Кількість кредитів ЄКТС – 3, курс – перший; семестр I–II, загальний обсяг – 90 годин, з них практичні – 38 години, самостійні – 52 годин.

МЕТОЮ викладання навчальної дисципліни «Клас ансамблю» є підготовка фахівців, які на високому рівні володіють музично-

виконавською майстерністю, необхідною для успішної професійної діяльності у якості артистів ансамблю народних інструментів.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ. Дисципліна «Клас ансамблю» вивчається на першому курсі (I-II семестри) та є важливим навчальним компонентом. Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання з дисциплін «Фах/виконавство», «Бакалаврська (кваліфікаційна) робота». Дисципліна «Клас ансамблю» пов'язана з вивченням наступних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки: «Сучасне виконавське мистецтво», «Підготовка магістерської (кваліфікаційної) роботи».

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна «Клас ансамблю» реалізується у вигляді практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Інформаційно-узагальнюючий метод, пояснювально-стимулюючий, збирання інформації, метод міжпредметних зв'язків, метод жанрової атрибуції, аналітичний метод, наочний (ілюстрування, демонстрування).

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Програмні вимоги до репертуару. В кожному семестрі здобувач повинен у складі ансамблю виконати програму (2-3 твори) довільного жанрово-стильового наповнення, рівень складності якої відповідає вимогам магістерського освітнього рівня, її загальний хронометраж – 40-50 хв.

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. До контрольних заходів відносяться поточний та підсумковий контроль. **Поточний контроль** включає перевірку засвоєння музичного матеріалу згідно програмних вимог шляхом виконання самостійних та індивідуальних завдань. **Підсумковий контроль – екзамен** наприкінці 2 семестру – проводиться з метою оцінки результатів навчання в обсязі визначеного навчальною програмою матеріалу, і в встановлені навчальним планом терміни.

Основними формами контролю знань є прослуховування, співбесіда, опитування, перевірка самостійної роботи здобувача.

ПОЛІТИКА КУРСУ («Правила гри»). Курс передбачає самостійну роботу та роботу в ансамблевому колективі. Середовище на занятті є творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені навчальним процесом, мають бути виконані у встановлений термін. Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин та підлягають відпрацюванню.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бабіч Д. Р. Формування виконавської майстерності майбутніх артистів естрадних ансамблів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 Теорія та методика навчання / Київський національний ун-т культури і мистецтв. К., 2004. 21 с.
2. Гайденко А. П. Інструментознавство та основи теорії інструментування : підручник. Харків : Майдан, 2010. 153 с.
3. Дика Н. О. Камерно-інструментальний ансамбль в Україні. Творчість і виконавство (1960–1980 рр.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 Теорія та методика навчання / НМАУ ім. П.І. Чайковського. К., 2001. 20 с.
4. Історія виконавства на народних інструментах : (українська академічна школа): підручник / за ред. М. Давидова. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. 419 с.
5. Корзун В.В. Художня інтерпретація музичних творів як вищий щабель виконавської майстерності. *Наукові записки [Національного педагогічного університету ім.М.П.Драгоманова]. Сер. : Педагогічні та історичні науки.* Випуск 120, ' 2014. С. 74–79.
6. Пасічняк Л. Академічне народно-інструментальне ансамблеве мистецтво України ХХ ст.: історико-виконавський аспект : автореф. дис... канд. мистецтвознав. / Держ. муз. акад. ім.М.В. Лисенка. Львів, 2007. 17 с.

Додаткова:

1. Дейнега В. М. Перекладення як процес переосмислення засобів оркестрової виразності : дис. ... канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. К., 2006. 221 с.
2. Дрозда П. В. Феномен колективного народно-інструментального музикування західноукраїнського регіону : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 Муз. мистецтво. Львів, 2010. 20 с.
3. Калмиков С. Т. Баянний ансамблево-оркестровий інструменталізм в історичній стильовій проекції : дис. ... канд. мистецтвознав. : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Одеса, 2005. 170 с.
4. Лошков Ю.И. Творчество В. А. Комаренка и народно-инструментальное исполнительство в Слободской Украине (первая половина ХХ столетия) : автореф. дис. ... канд. искусствовед. : спец. 17.00.01 Теория и история культуры / Харьков, 2000. 19 с.
5. Мандзюк Л. С. Ансамблево-виконавська творчість бандуриста: мистецтвознавчий та психолого-педагогічний аспекти : дис. ... канд. мистецтвознав. : спец. 17.00.03 Музичне мистецтво. Харків, 2006. 194 с.

6. Мандзюк Л. С. Історичні основи виникнення та ствердження ансамблевого виконавства на бандурі. *Проблеми сучасності: культура, мистецтво, педагогіка. Розвиток інноваційних процесів у навчально-виховних закладах* : зб. наук. пр. / Луган. держ. ін-т культури і мистец. Луганськ, 2003. Ч. 1. С. 138–147.
7. Міщенко О.В. Принципи добору репертуару для ансамбля баяністів. *Актуальні проблеми музичного і театрального мистецтва: мистецтвознавство, педагогіка та виконавство*. Випуск 3. 2001. С. 86-96.
8. Пасічняк Л. Ансамблеве виконавство на народних інструментах у контексті академічного камерного музичного мистецтва. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка*. Випуск 24. 2010. С. 372–381.
9. Пасічняк Л. М. Творчість українських композиторів для сучасних академічних народно-інструментальних ансамблів. *Творчість композиторів України для народних інструментів* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 10 квіт. 2006 р.) / Львів. держ. муз. акад. ім. М. Лисенка. Дрогобич, 2006. С. 76–89.
10. Пасічняк Л. М. Типологія ансамблів за участю баяна, акордеона в Україні періоду ХХ – початку ХХІ століть. *Львівська баянна школа та її видатні представники* : (70-річ. від дня народж. Анатолія Онуфрієнка присвяч.) : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. / Львів. держ. муз. акад. ім. М. Лисенка [та ін.]. Дрогобич, 2005. С. 76–87.
11. Чеченя К. А. Інструментальна музика в Україні другої половини ХVІ — середини ХVІІІ століття і проблеми автентичності у виконавській культурі : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : спец. 26.00.01 – теорія й історія культури / Чеченя Костянтин Анатолійович. — К., 2008. — 19 с.
12. Юник Д.Г. Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування: [монографія]. Київ: ДАКККіМ, 2009. 340 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: електронні ресурси. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>
2. Україніка наукова: національна реферативна база. URL: <https://ube.nlu.org.ua/>
3. Index Copernicus. URL: <http://journals.indexcopernicus.com/>
4. Scopus: база даних. URL: <https://www.scopus.com/>
5. Web of Science: база даних. URL: <https://web.archive.org/>